

Pilipai

Pol Pilipai malgi hobi pasi bol tongwo

1 ¹Ena Kraist Yisas grang wine onga hobi ire, ha maing pungwo ari kene onga hobi ire, awai honagi ol tenga hobi ire dire, Pilipai malgi monga hobi God kul engwo monua. Monga hobi pasi kere pinana dire, na Pol molia, Timoti han mongure bol ni teiwa. Na yasuri Kraist Yisas honagi ol tobilua. ²Nan nabe God ire, nan pi tege eminga yal Yisas Kraist ire dire, pirari pare ol wai ol na tongwo bani monana di pibilio, te yon ura dinangure hamen tare au dungwo bani monana di pibilua.

Pol God maa e tongwo ha

³Na ni yalhobi monga i pir ni tere tere, haung haung God wai pir teiwa. ⁴Tere na God ha di tega haung ni monga hobi pire na yona horega ongure ni kene ol ni tenama dire God ha di teiwa. ⁵Hongebe Yisas ol wai ol na tongwo ha maing kebering hole di tega i, aki di na te i unga unga, omaga ere para aki di na te monua. Monga i pire na yona horega ongure God ha di te moliwa. ⁶God awai honagi ni onga bani kebering hole oli nangwo nangwo, emgi hamen ganba kul enangure Kraist Yisas u pa dinangwo haung honagi ol wai si ni tenangwo pama di piriwa. ⁷Pirere ni yalhobi na milna ala pania dire ha hobi di ni teiwa. Na halabusi pare God ol wai ol na tongwo ha maing mining aki di molga i, God pirari pare tal tau ni tongure ebir sire na tau aki di na tere na tenua. ⁸Kraist Yisas nin miling pir na tere tal ol na tomia milna gul sungure yona milna ni teiwa. Tega i, God pungure ha pangwo kara diiwa. ⁹Ena God ari kina yon milni tenga i ya te monanga monanio, talhan maing maing pangwo i han po sinanio, te nomani si pire ebir singa i si wai olana dire, God sirin bol te moliwa. ¹⁰Molgere ogolo nomani si pir kun olere, Kraist u pa dinangure galeng bolkinanio, te God prin ni tongwo i hon ni tekinangure amane dime dire monanua. ¹¹Mongere Yisas Kraist tani tal wai ol ni tere yon

wu binangure tal dime dire ol wananga i, ari hobi hanere, God haang a yuwo olere, maa e tenangwo pamua.

**Pol i halabusi olungwo i ha maing honagi
onangwo pire yong wu bungwo ha**

¹²Ena yahuna hobo, na halabusi pagere tal oun dongwo ol na tongwo hanguwe, God ha maing aki di tongure pai omia pir po sinana dire di ni teiwa. ¹³Tal oun dongwo ol na tongwo i hanere singaba Sisa oo malgi soldia er kwi nu mongwo hobi ire, yal tau ire dire, na Kraist honagi ol tega ipire na i halabusi olungure pai molga hamua. ¹⁴Na ya molalga, Yisas pir tongwo hobi gai gole ha maing nir si tekinamba, na halabusi pai molgere, ari miki Yisas yulang na tenama di pire, kul pirikire nimni mole, God ha maing di tibi ol tomua.

¹⁵Ena yal tau na Kraist ol wai ol na tongwo maing di tibi ol teralga hana moyu nangure singaba monua di na tenama di pimio, te yal tau ari tau ha dungwo i bolbin dire, na nan ha diga i wai pama di pire Kraist ol na tongwo maing di tibi ol tomio, te yal tau Kraist aki di na tomia dire ha maing wai wai pire di tibi ol tomua. ¹⁶Ha maing wai wai pire di tibi ol tongwo hobi God Pol bai nu sungure ha maing nir si tega i tere halabusi pai molia, yong miling na tere ha maing di tibi ol tomua. ¹⁷Tomba, yal tau bolbin dire nan hana moyu nama di pungwo hobi, na yong wai e na tekire, nin gaung pir tere ha maing di tibi ol tomua. Tere na halabusi pai molga i pire na ha hol hon oun dongwo ol na tenama dire ha maing di tibi ol tomua. ¹⁸Tomia ol na tenangwo i ta mamba, Kraist ol wai ol tongwo maing di ba bongwo yalhobi yong wai ere di tibi ol tenam mo, nigi de pir tere di tibi ol tenam mo, i tamamia, di ba bongwo i na milna go pangure wai pir teiwa.

Na hon molga iwe, Kraist kina ereho moliwa dungwo ha

¹⁹Ena te molalga molalua. Ni God aki di na tenama dire sirin bol tenga ya, te Yisas Kraist pir tega i, God Kwiang aki di na tenangwo, na halabusi pai molga i ha hol ol wai si na tenam mo, tekinam mo, ta mamia God nin si hon e na tenangwo pamia di piriwa. ²⁰Na tal ta ole gai golalga tal i ta olkirala di piriwa. Te tal oun dongwo ol na tomba, wai pire Kraist ol wai ol tongwo maing arihobi di ba bol terala di piriwa. Kraist haang ayuwo olere hongebe ha di ba bolga meri omaga ereyu di ba bolala di piriwa. Hon molal mo, golal mo, tal ol na tenangwo i arihobi hanere Kraist haang ayuwo olama di pire moliwa. ²¹Na hon molalga, tal ole molale? Kraist yona wu binangure nin honagi ol tere molalua. Te golalga, tal ole golale? Gole mol pai wai i tibi ole iralga pamua. ²²Pamba, na ganba bani hon molalga, God honagi ol te molalua. Yu olalga i pire nomani su su si moliwa. ²³Na krauna su su auliwa. Na gole pi Kraist mongwo nalga meri

piriwa. ²⁴Piriba, ni ari hobi monga i pire na ganba bani ya molere aki di ni te molalga pamua. ²⁵Molalga i wai pire ganba baniya ya molala di piriwa. Molere ni yalhobi kina pana gal ni tere, ha maing pinga i aki di ni tegere nimni mole yon horega onama di piriwa. ²⁶Yu olalga ipire u ni monga bani molalga, hanere, Kraist yal i kene ol tomia di na hanere Kraist Yisas demini ol tere maa e tenanua.

Pilipai arihobi u tani pire kiang hobi kina bolbin dungwo ha

²⁷Ena na gonam mo, hon monam mo, dire ni yalhobi nomani su sikio. Kraist ol wai ol tongwo maing a i si ware yon tani ere ni monga sina i aki di tere molio. Monanga ari hobi wai pir ni tenamua. Ni monga bani ural mo, hural mo, yu olalga i ta mamia. Ni yalhobi Kraist ol wai ol ni tongwo maing a i si ware doling bole, yon tani ere, nomani tani ere, aki di tere tere moli onua dinangwo wai pirala di piriwa. ²⁸Te ha maing pirikire kiang pai ni tongwo hobi tal ta ol ni tenangure kul pirikinana di piriwa. Kul pirikinanga, God yalhobi isusu ol tenamia. Tere, ni yalhobi si hon e ni tenangure sigare kule u wai nanga kiani hobi hanere ganulun dinamua. ²⁹God nomani ni tomia, Kraist gol na tere ol wai ol na tomia di pinanio, te Kraist doling bole gul inana dire God nomani si pungwo meri ire monua. ³⁰Mongere homa na kura talime oun dongwo u na au sungure moli uga meri, omaga ni yalhobi ereyu u ni au sinangure moli nanga pamua.

Nan hana a ime olere enan tau yona milna tenaminga ha

2 ¹Ena ni Kraist yon wu bungure moli pire nimni mono? Mo Kraist milni pir ni tongure yon ura dimo? Mo God Kwiang kina si daule molere, ha di yuwo ya ol pire pire mono? Mo ni monga hobi nin yon milni tere miling pir tere mono? ²Nomani tani si pire, yon tani ere u tani pire monua dinangwo piralga wai pirala di piriwa. ³Piriba, ni yalhobi nin gaun pir yuwo ere ware kulu waiya sikio. Tisa miki molere ha nir si ni tenangworai, yal tau pi ha maing ta doling bonangure, yal tau pi ha maing ta doling bonangwo pamba, na ha maing doling bolga i obil wai pama dire bolbin dikio. Yon tani ere nin hani pinanga ya ime sinangure ari tau haang a yuwo ole wayo. ⁴Nin gaun tani aki di tenanga ha pirikio. Yal tau gaung para aki di tenanga ha pire wayo.

Kraist nin haang a ime olimba, God nin haang awala gangwo ha

⁵Kraist Yisas nomani si pir ni tongwo meri ni ha maing pinga hobi ereyu nomani si pir to. Kraist iwe, nomani yu si pimia.

⁶Yal i God weni momba, God kina si daule kunung kunung molga i tamamia di pire nir honagi ari mole honagi ongwo meri doling bole omua. ⁷Olere u ari pire ari grang gumang hongwo meri

homua. ⁸God yali arihobi gol tenama dire ha di pa di tomia, nin haang a ime olere God grang wine olere moli pire gomua. Gongwiwe, er pera bani gole algi ya bomua. ⁹Yu ongure God wai hanere aki di mo mini bani yuwo omua. Pirere haang mo hora kungure ari para weni haang ya ime simua. ¹⁰⁻¹¹Simia Yisas haang yu e tongure hamen bani mongwo hobi ire, maganba bani mongwo i ire, ganba manala pai mongwo hobi ire dire, Yisas haang dale, kebering kule, Nabe God haang dal yuwo ere maa e terala dire, Yisas Kraist hamen ganba hong yal tani momua ditenamua.

Nan kewa dongwo meri molere arihobi au di tenaminga ha

¹²Ena yahuna hobo, tal yu ongwo i pire, na kina ereho mominga haung grana wine olere Yisas pir tenga meri omaga banta molga haung i ere para yu ol molio. Mongere God si hon e ni tongure sigare kunga i God ni aidolekinama di pire kulung pir tere tal dime dire ole amane molio. ¹³Ena God yona wu bil mongwo bani momia. Mongwiwe, yal i nin nomani si pungwo meri nan wine ole oli naminga pire yona wu bimia. ¹⁴Bungwo ipire honagi oli nanga tolo ware, omin pege dire, yon ki ha dikio. ¹⁵Dikire monanga, God arihobi kina pring ni tekinangure, nin wang aung weni mole wigi sire monanua. Monanga, kewa dongwo meri monania, si bongwo ala mongwo hobi au di tenangere God ha maing hol pangwo i han po sinamua. ¹⁶Sinangure Kraist gol na tere ol wai ol na tongure sigare kuminga ha memini i, arihobi di tibi ol tengere doling bomo. Bonangwo, Kraist hon u pa dinangwo haung na honagi nega dire ol ni tega gauna gul ongwo i, tamamia di pire gai golkirere ni onga wai pamua di ni teralua. ¹⁷Te God pir tenga i, God wai hanama dire tobo na algi u mena nangure golalga wai pire gun e moliwa. ¹⁸Molga meri ni yalhobi wai onua di na tere gun e tenanua.

Yal Timoti ol wangwo ha

¹⁹Ena pi tege eminga yal Yisas nomani si pinangwo meri, yal Timoti bai nu si ni monga bani olala di pire han moliwa. Olalgere ure ni mol pai onga i maing di tibi ol na tenangure wai weni piralba. ²⁰Yal Timoti na kina si daule mole nomani tani ebilia. Ere na yasuri obil ni yalhobi ha maing pire u wai nana dire milni pir ni tobilua. ²¹Tobilba, ari tau Yisas Kraist onama di pungwo meri a i si ware wine olkimia, nin olala di pungwo mere ol ware pir tomua. ²²Tomba, yal Timoti tal wai ole mongwo maing pir po sinia. Yal i na kina irang wang moma di hangwo molere, Yisas gol na tere ol wai ol na tongwo ha maing honagi obilua. ²³Hani pai molia ha hol ol na tenangwo maing ogolo han po sire, yal Timoti bai nu si ni yalhobi monga bani olalua. ²⁴Olere pi tege eminga yal

Yisas ni monga bani uralga pire hol bala di na tenamia. Di na tenangure na haung obilga molere ni monga bani uralga mere piriwa.

Yal Epaprodaitas ol wangwo ha

²⁵Omaga iwe, nan yona yal Epaprodaitas bai nu si ni monga bani olala di piriwa. Yal Epaprodaitas iwe, na kina si daule mole ha maing handere kura bole ha di waga i yal i para mining aki dimua. Dungwo yal i homa bai nu si na molga bani olingere aki di na tere ni monga maing di ba bol na tongwo piriwa. ²⁶Pirigere yal i omaga ni ni harala urala dire wara kemua. Kemia yal i nibil omua dungwo pinga i pire Epaprodaitas nin pir oun de imia. ²⁷Yal i nibil ole kara gonangwo pamba, God yali miling pir tomia. Tere na ere para miling gul sinangwo paikinama dire miling pir na tomia golkimua. ²⁸Golkire ya mongure ere para nega dere yal i bai nu si ni monga bani olalga mere piriwa. Olalga unangwo hanere milni panangure na milna gul sungwo i wai sinamua. ²⁹Unangwo hanere wai pire milni panangure pana gal to. Tere pi tege eminga yal Yisas ening ta umua di pir to. ³⁰Ni yalhobi ulubi weni monia, aki di na tenanga paikimia. Paikimba, yal i aki di na terala dire, Kraist honagi tongwo i pir tere, gonangwo gaung pir tekire, wai pire golala di omua. Omia yal Epaprodaitas tal ongwwo meri ol wangwo hobi ni monga bani unangwo ha wai ol tere hang awala galo.

Yal tau Kraist pir tenangwo yali amane dime dire monangwo ha

3 ¹Yona yalhobo, na ha di wai si ni teralia piro. Pi tege eminga yal Yisas yon horega onana dire tal wai ol ni tomo. Na Sapta wan tu, ha homa bol ni tega meri omaga hon wai pire aki di ni tere bol ni teiwa.

²Yal tau awi biing mongwo meri mole tal nigi dongwo ol wamia. Wangwo hobi ure gaun bol olekinanga sigare kulkinangere God ni wai hankinamia, bol olo di ni tenangwo irai pir tekio. Gaun bol olanga gaun gul obil inanga pamua. ³Nan gauna bol olaminga i tani pimingere moyu nangure sigare kumingere God wang aung monamno? Ta molkinaminia. God Kwiang tani yona wu bimia dire pir tere, Kraist Yisas grang wine olere mol pai olere pir hobo kul tenaminga pamia, gaung tani i pir hobo kul tenangwo nigi domua. ⁴Yalhobi hasu ha nir si tongwo meri na yu dinaminga na gauna bolkimno? Para bol oliminia. Yal tau gauna bol ole sigare kule u wai ominga ipire God wang aung mominua, dungwo hobi ha pangwo dinangwo, na para sigare kule u wai pire God wang molkimno? Monaminga pamba, hasu dimua. ⁵Na hongebe na kul nongwo haung hamen haung ana hol pai muru hol pai sui tai dire wai sungure gauna bol olimio, te yol Isrel yal Bensamin gang molio, te Hibru algi molliwa. Molere Perisi yal mole Yudari krehaman ha para weni wine ole molliwa. ⁶Molere Yudari krehaman ha nimni mole wine olere, Yisas pir

tere ha maing pungwo hobi mongwo bani pirere, sire gale ol gogo dal teiwa. Ari hobi God Lo krehaman ha ana holo holo ogolo wine oli ongwo meri na para wine oliwa. ⁷Olga i God amane moma di na hanere tobo na tenama di piriba, omaga Kraist obil aki di na tenangwo pamia dire ha homa pir tega i pisoliwa. ⁸Ha homa pir tega i obil pisolga taman. Ha para weni miling ta paikimia, pi tege eminga yal Kraist Yisas oli ongwo maing obil miling pamia, pir po sirala dire nega dire ol moliwa. Kraist mongwo i pire ha miling paikungwo ya, ganba talhan para pisoliwa. Pisoliga tali homena keru talwo dungwo tali dima di piriwa. Pirere aidole, Kraist kina obil si daule molala dire oliwa. ⁹Olere Kraist na kina u tani pire Lo krehaman ha ana holo holo hon aki di na tekina dire moliwa. Kraist tani aki di na tere ol wai ol na tomia sigare kule u wai oiwa di pir tega i, God na hanere digan moliba, amane dime dire moma di na hamua. ¹⁰Ha miling paikungwo ganba talhan hobi pisole Kraist tani aki di na tenangwo pamia dire pir teralio, Kraist gole hon airungwo yulang i iralio, Kraist gul ingwo i na para iralio, Kraist nomani si pire nin gaung pir tekire gongwo meri na ere yu golala dire oliwa. ¹¹Golalgiwe, yali man wu engwo bani aidole airungwo meri yu airala di pire Kraist aki di na tenama dire pi tege eiwa.

Pol yulang bole bli si pi maka pa dungwo ha

¹²Ena omaga na amane dime dire molala dire ha siwa. Siiba, emgi moli nalga nalga amane dime dire molalga pamua. Kraist aki di na tomia, Kraist na monama dire nomani si pungwo meri molala dire wara kei oiwa. ¹³Pire haya pi mala pa dio? Ta dikiwa. Dikiba, hongebe tal digan ole mol pai ol i uga i hon nomani si pirikia. Aidole tal dime dire ole molala dire gumana tega hol i bli sire nala di oiwa. ¹⁴Kraist God grang wine ongwo meri oli naminga hol i daang bir weni dimia, Kraist ol wai ol na tongwo i pire God nan mo wo dire gala di momua. Mongwo i pire, nan wara kere mo pi mongwo bani naminga pire ominua.

¹⁵Ena nan ha maing ogolo piminga hobi daang i mo namna dire pi momno. U pa diiwa dinga hobi hol ya dinangwo God i tibi ol ni tenamua. ¹⁶U pa dinanga bani ami di molala di pirikio. Ere wine ole mo pio.

¹⁷Yona yalhobo, ni yalhoi na olga tali doling bole olio. Ha maing ditega i, a i si ware doling bongwo hobi kwi han mole hol egerungwo meri hane egero. ¹⁸Na ha gobari di ni tei uga para pir pisolinia. Solinga ha i omaga na ni yalhoi handere haining me are hon di ni teya piro. Ari miki weni mol pai ongiwe, Kraist er pera bani gol na tongwo i pir tekire mobing hal wa tere yong ki e tomua. ¹⁹Tere hol nangwo hol i endo de pangwo bani nangwo hol dimia. Dungwo hol i ware nin yong gaung kulung pir tere ari mongwo maulung bani gai gonangwo tal mone ol wamba, ware gai golkimua. Golkire ganba tal i obil nomani si pir tomua.

²⁰Ena nan mol pai ominga i ganba bani momna di piminba, God kene ol na tongure hamen bani mol pai onamna di pire mominua. Hamen bani aki di na tenangwo yal Yisas Kraist unangwo i pire kwi ol mominua. ²¹Yal i ure nan ganba gauna i aidole Kraist nin gaung hongwo meri gauna hon i sigiu di na tenamua. Kraist talhan para weni breng a holo sungwo yulang haya imia, gauna hon i si giu di na tenangure inaminga pangwo ipire kwi ol mominua.

Yalhobi yong tani ere nomani tani ere u tani nangwo ha

4 ¹Ena yahuna hobo, ni yalhobi milna ala pania yona milna ni teiwa. Tere ni harala di pire moliwa. Molere na ha maing honagi olga iwe, yal ta honagi ole homena i tibi olungwo meri na honagi olga i miling ni yalhobi ni i tibi oliwa. Olere milna pamua. Yalhobo, pi tege eminga yal Yisas ha dungwo i nimni mole a i si molo.

²Al Yuodia, al Sintikiye, ni al suri kiang pare yon ki enga i, aidole ni pi tege enga yal Yisas tani momia, yon tani ere pana gale molo.

³Enambiyo, alsuri ha di wai ol tengere, yong tani ere monamia di to. Al suri ha maing di te i oga haung aki di na tongwo al momua. Mongure yal Klemen ire, na kina honagi ereho ominga hobi ire dire, mol pai gobari onangwo buku hamen bani dungwo i haang bol emua.

⁴Pi tege enga yal Yisas pir tere doling bonga iwe, haung haung milni panangure gun e tere molo. Ha i hon di ni terala, niyalhobi ere gun e tere molo. ⁵Singaba Yisas ni kina monia. Monga ipire omin yong ware mole ari hobi para weni miling pir tenanga, ari hobi hanere han awala ganamua. ⁶Ena ni yalhobi kraun aulekire, homena ya, talhan tau kunung pir obil na to dire God sirin bol to. Sirin bol tenanga, tere talhan na tenga i, ire milna pangure wai piriwa dire God maa e to. ⁷Maa e tenanga God yon aura di ni tenangure monanua. God aura di ni tongwiwe, pir po sikinia. Sikinba, Kraist tal ol na tongwo i pir tere a i si wananga, God yon wu bilere aura di ni tenangwo nomani si pir po sire nimni monanua.

⁸Ena yona yal hobo, na ha di wai si ni teralia piro. Hamen ganba tal wai dungwo hobi obil nomani to. Tal wai wa digiwe, yu pamia. Ha pangwo ya, nomani wai ya, tal dime dire ya, pege au kula pari wai ya, tal mama ya, hani u wai ongwo ya, hobi obil nomani to. ⁹Na ha nir si ni tega ya, amane molga hanga meri ni ereyu doling bole wine ole ole molio. Monanga yon aura di ni tongwo yal God u ni ni si daulangure moli nanua.

Pilipai yalhobi tal tau pirari pare Pol tomia, Pol wai pungwo ha

¹⁰Ena ni yalhobi hon aki di na tere tobo na tenga i wai pire milna pangure Kraist honagi ol tega i yona horega omua. Ni yalhobi tobo kenbe kenbe na tenanba, dikungwo haung ya moli pire omaga hon ani bangwo

haung na tengere wai piriwa. ¹¹Na tal ta wai sinangure wa dukiba, na talhan tau ana bani dinangwo mo, te gin ta tal ana bani dikanangwo i tamamia, na yona ura dungure wai pire moliwa. ¹²Talhan ana bani dikungure wa duga haung nan pir po sio, te ana bani dungwo haung ere para pir po siwa. Na miina ongwo haung mo, te menan golga haung mo, tal miki ana bani dungwo haung mo, dikungwo haung mo, haung para weni yona ura dungure wai pire moliwa. ¹³Hamen wai tangwo haung mo, hamen ki tangwo haung i, Kraist yulang na tongure nimni mole moliwa. ¹⁴Diiba, kura talime u na molga bani na au sungwo haung na aidolalga pamba, ni pir na tere aki di na tenga i wai pamua. ¹⁵Na hongebe Kraist gol na tere ol wai ol na tongwo ha i, kebering hole nir si tere Masedonia probins aidole, pi ban ta molga haung, ni Pilipai malgi yal al ha maing pinga hobi obil aki di na tere tobo na tenua. Tere pirari pare na tengere nan wama di nobilua. ¹⁶Na ginta Tesalonaika malgi molga haung ni yalhobi tobo aki di na tere na tenia. Tengiwe, gin taniga na tekina, haung haung na tenua. ¹⁷Na gala dire tobo na to diga na tekina, ni yalhobi nin pirari pare na tenga i, tal wai mere ole na tenia, pring ya dimia. Dungwiwe, God yon wu bilere tal wai ni tenangure inania. ¹⁸Ni tobo na tenga i kunung pire na tekina, pirari pare aki di na tere na tenua. Tobo Eaprodaitas tenga i ure na tongwo para kunung bemua. Tobo na tengiwe, tau a biyame ere na tekina, a nenga meri kara na tenga God wai hamua. ¹⁹Hamia Kraist tal wai a nongwo i gin ta wa dunanga haung, God mong pring ni tenangwo inanga pamua. ²⁰Nan nabe God haang a yuwo olimingere mo yu pi monangwo monamua. Para yu.

Ha gumiling tau ya dungwo ha

²¹Kraist bining a holo sungure God wang aung monga hobi na wai pir ni tere yahuno di ni teiwa. Na ena hobo kina ereho mominga hobi ere para yahuno di ni tomua. ²²God kul engwo baniya mongwo hobi ere yu di ni tomua. Tau singaba Sisa oo malgi honagi ongwo hobi yulang bole yahuno di ni tomua. ²³Ena nan pi tege eminga yal Yisas Kraist pirari pare ol wai ol na tongwo i ni yalhobi monga bani pai omo.